

Głony – formacja, od której wcale wszystko się nie zaczęło

Elżbieta WILK-WOŹNIAK

Zakład Biologii Wód im. Karola Starmacha, Polska Akademia Nauk,
ul. Sławkowska 17, 31-016 Kraków

1. Wstęp

Nazwa „głony” została sztucznie stworzona. W skład tej grupy wchodzi bardzo różnorodne organizmy, przeważnie autotroficzne, zarówno pro- jak i eukariotyczne. Obecność na Ziemi pierwszych ich przedstawicieli datuje się na około 3,5 mld lat. Odegrały bardzo ważną rolę w historii naszego życia. Podczas swej długiej egzystencji od wczesnego Prekambru miały szansę skolonizowania niemal wszystkich biotopów w biosferze i do dzisiaj radzą sobie w nich doskonale. Ich ogromna różnorodność może świadczyć o różnych możliwościach przystosowawczych. Głony żyjące w toni wodnej tworzą tzw. fitoplankton lub plankton roślinny stanowiąc, wraz z bakteriami foto- i chemosyntetyzującymi, zespół producentów. Są więc pierwszym ogniwem łańcucha pokarmowego zwłaszcza w pelagialu. Dzięki krótkim cyklom życiowym głony planktonowe szybko reagują na zmiany warunków środowiska, będąc bardzo dobrymi wskaźnikami przebiegu procesów zachodzących w zbiornikach oraz dobrymi wskaźnikami cech środowiska wodnego, a przede wszystkim trofii i zanieczyszczenia, zakwaszenia i zasolenia.